

FAQ E-books bij de Bibliotheek

Na instemming van de leden tijdens de Algemene Ledenvergadering tekende de GAU in oktober 2018 het zogenaamde Convenant e-lending. Wat betekent dit voor u concreet als uitgever? Hieronder een aantal vragen en antwoorden.

Op welke e-books heeft het Convenant e-lending betrekking?

Op alle zogenaamde Algemene boeken (vertaald en oorspronkelijk) die in de Nederlandse taal zijn verschenen bij Nederlandse uitgevers. Het convenant ziet alleen op uitleningen via de bibliotheek. Commerciële modellen vallen hier nadrukkelijk buiten.

Waarom is het Convenant e-lending gesloten

Het Convenant is het gevolg van [een uitspraak](#) van het [Europese Hof](#) inzake e-lending, maar ziet ook toe dat de goed-functionerende huidige praktijk met een 'one copy multiple user' model gehandhaafd kan blijven.

Wanneer treedt het Convenant e-lending in werking?

Op 1 januari 2019.

Wat verandert er concreet na die datum?

Tot die datum maakten uitgevers individuele afspraken met de KB over de verhuur van e-books. De KB betaalde de uitgevers daarvoor rechtstreeks (soms in de vorm van een voorschot) en de uitgevers betaalden de rechthebbenden (zowel Nederlandstalige als buitenlandse auteurs, illustratoren, vertalers etc.) zelf uit, net zoals bij de reguliere verkoop van een e-book.

Vanaf 1 januari 2019 blijven uitgevers individuele afspraken maken met de KB over verhuur van e-books, maar hoeven zij niet langer hun Nederlandstalige auteurs, vertalers en illustratoren te betalen. Wel blijven zij in het geval van bijv. een vertaald boek de oorspronkelijke auteur of illustrator, zoals afgesproken in individuele contracten tussen de uitgeverij en de betreffende auteur/illustrator hun vergoeding(en) betalen.

OCW heeft extra geld ter beschikking gesteld voor auteurs, vertalers, illustratoren en (omslag)ontwerpers (de beeldmakers) zodat hun verdiensten omhoog gaan voor e-books die onder dit systeem worden uitgeleend, zonder dat dit ten koste van uitgevers gaat.

De afrekening voor de uitgevers loopt nog steeds via CB. Uitgevers krijgen zo ook inzage in het rechthebbenden deel.

Een concreet voorbeeld?

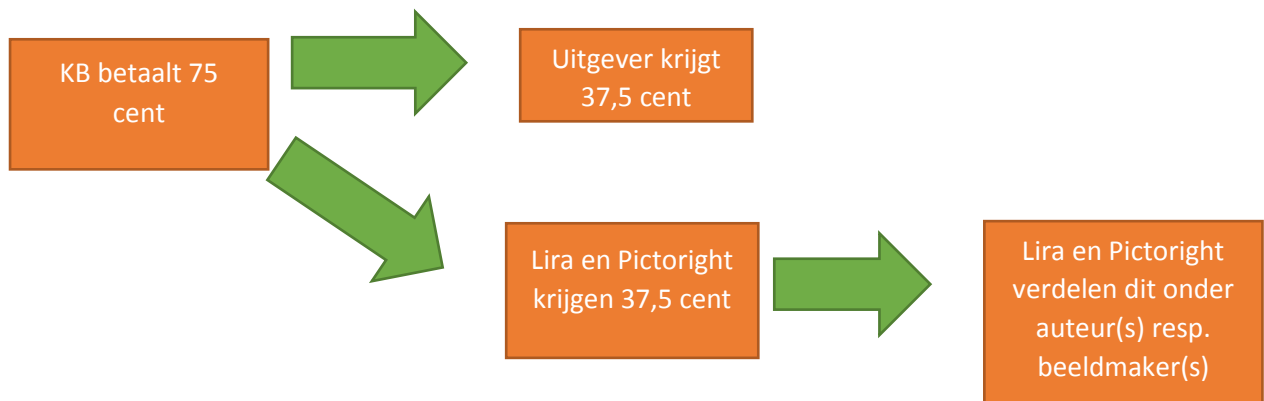
Een titel van een Nederlandse auteur: Stel dat de KB voor de invoering van dit Convenant 50 cent per uitlening van een roman betaalde, dan zou dat in de praktijk betekenen dat de uitgever van dit

bedrag weer een deel doorbetaalde aan de auteur als royalty. Volgens het Modelcontract zou dit bijv. 25% kunnen zijn, ergo 12,5 cent per uitlening. De uitgeverij behield dan 37,5 cent per uitlening. Na 1 januari 2019 gaat de KB voor dezelfde titel 50% meer betalen, ergo 75 cent per uitlening. Daarvan komt echter 50% ten goede aan de maker. Ergo er blijft nog steeds 37,5 cent over voor de uitgeverij (die daarover dus GEEN royalties hoeft te betalen), en de auteur krijgt via Lira ook 37,5 cent uitbetaald. Hiervan gaat dan nog wel een deel af dat is bestemd voor de eventuele illustrator en/of de (omslag)ontwerper (de beeldmakers) van het boek. Dit geld wordt uitgekeerd door Pictoright. De uitgever gaat er dus concreet niet op achteruit na 1 januari 2019 en de makers gaan er wel op vooruit.

Oude situatie Nederlandstalige auteur voorbeeld

Nieuwe situatie Nederlandstalige auteur voorbeeld

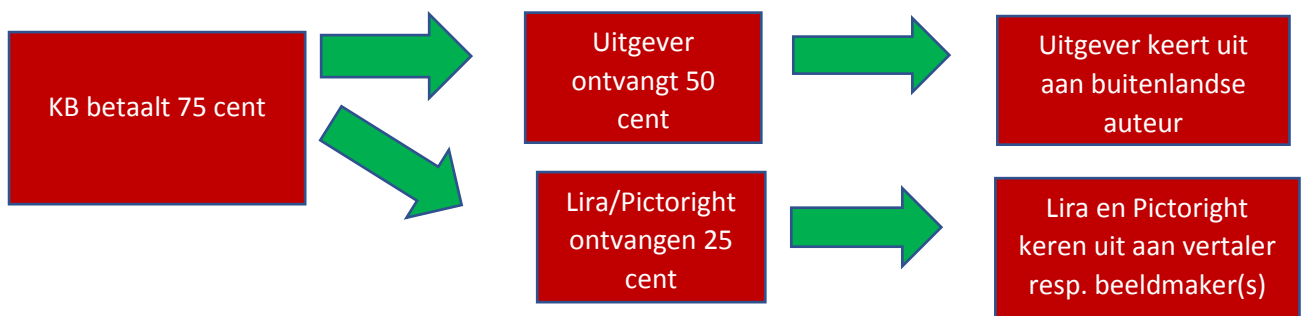

Een (vertaalde) titel van een buitenlandse auteur: Stel dat de KB voor de invoering van dit Convenant 50 cent per uitlening van een roman betaalde, dan betekent dat in de praktijk de uitgever van dit bedrag weer een deel doorbetaalt aan de auteur als royalty en soms ook aan de vertaler (afhankelijk van de afspraken). In de nieuwe situatie wordt ook dit bedrag met 50% verhoogd naar 75 cent per uitlening. Van dit bedrag gaat 2/3 naar de uitgever, i.e. 50 cent, en 1/3 (25 cent) naar iedere vertaler en eventuele illustrator en/of de (omslag)ontwerper. In dit geval betaalt de uitgever zelf de buitenlandse rechthebbende (auteur/agent) en is er extra geld beschikbaar voor de vertaler(s) en de beeldmaker(s). Lira en Pictoright zullen deze bedragen gaan uitkeren.

Oude situatie vertaalde titel voorbeeld

Nieuwe situatie vertaalde titel voorbeeld

Kan een (Nederlandstalige) auteur of een vertaler of een illustrator/ontwerper ook bij een uitgeverij geld claimen?

Nee dat kunnen ze niet. Lira en Pictoright vrijwaren uitgevers voor deze claim. Deze groep krijgt zijn/haar geld vanaf 1 januari 2019 via Lira resp. Pictoright.

Maken uitgevers nog steeds afspraken met de KB?

Ja, het zijn nog steeds de uitgevers afspraken maken met de KB over titels die zij uitgeven en waarvoor zij afspraken hebben gemaakt met rechthebbenden. Wel is het zo dat de GAU haar leden nadrukkelijk oproept hun titels zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk tussen zes en twaalf maanden na verschijnen, ter beschikking te stellen voor uitleen via de KB.

Uitgevers maken zelf concrete afspraken met de KB over tarieven, termijnen etc.

Hoe zit het met bijv. titels in een andere taal?

Het Convenant heeft alleen betrekking op Nederlandstalige titels. Als een uitgever een werk in een andere taal publiceert, dan valt deze buiten de reikwijdte van het Convenant en gelden alleen de afspraken tussen de uitgever en de KB. Nederlandstalige titels die door Vlaamse uitgeverijen worden gepubliceerd vallen hier niet onder.

Wie hebben het Convenant e-lending ondertekend?

De Minister van OCW, de Koninklijke Bibliotheek, De Vereniging Openbare Bibliotheken, De Groep Algemene Uitgevers, de Auteursbond, Lira en Pictoright.

Hoe lang is het Convenant geldig

Het Convenant is geldig voor onbepaalde tijd maar wordt ieder jaar door partijen geëvalueerd. Het is ook opzegbaar.